

Gutten og bukken — innkjøpt

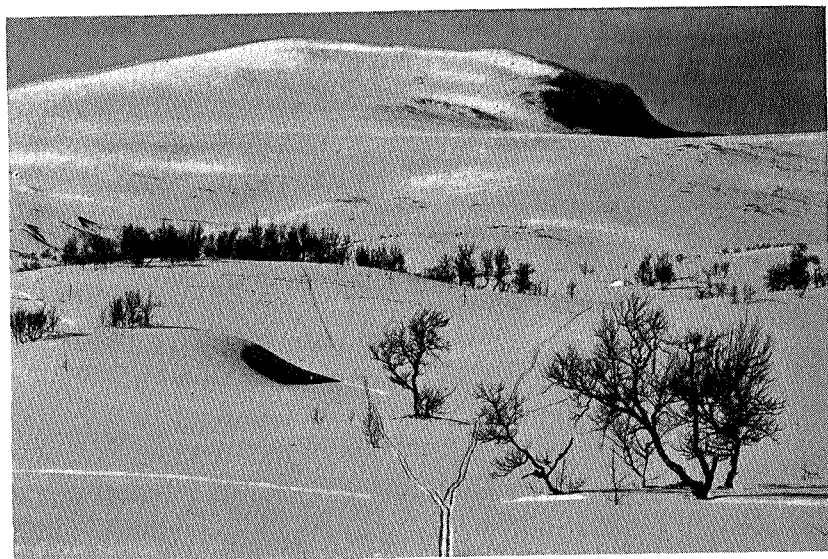
Kolbjørn Dekkerhus

ALLE TIDERS SKITUR

Av Svein Gulbrandsen

De 4 studieår jeg har tilbragt i Trondheim har lært meg å sette pris på Trøndelags fjellverden. Den store fordel her er at en på forholdsvis kort tid kan komme helt til fjells med tog eller bil, og forholdene ligger derfor svært godt til rette for fjellturer. Hvilken forskjell er ikke dette til eksempel fra Oslo, her trenger en det meste av dagen for å komme på fjellet, og det er umulig å avlegge fjellet snarvisitter. — Jeg tenker da spesielt på mulighetene til skiturer; den beste tiden er etter min mening hele april måned, da dagene blir så lange at en av den grunn kan forlenge turene betraktelig. Det har forbauset meg at Trondheims-folk flest ikke benytter den sjanse de har til å forlenge skisesongen en god stund etter påske. Jeg har inntrykk av at en betrakter påsken som avslutningen, og når en kommer hjem til byen igjen blir skiene satt bort på loft eller i kjeller til neste vinter.

Høsten 1949 kom jeg over en beretning i T.T.s årbok 1944 om en 90 km. lang skitur Storlien—Reitan som ble utført på dagen. En lignende tur fikk jeg også lyst til å gjøre. Jeg satte min kamerat Fredrik N. inn i planen, og han var straks «game». Vi var klar over at turen måtte foretas i april under gode vær- og føreforhold. Straks vi kom hjem til Trondheim etter påsketuren, gikk vi og siklet etter godt vær. Men dagene gikk uten at vi fant forholdene helt tilfredsstillende. Endelig torsdag den 27. april fant vi ut at vi ikke kunne vente lenger. Værvarslingen meldte om stort sett bra vær, og over svensk radio hørte vi meldinger fra Storlien og Blåhammarstugan som meldte om kuldegrader og godt vær i grense-

Stor-Kluken fra Storlien

H. Rotting

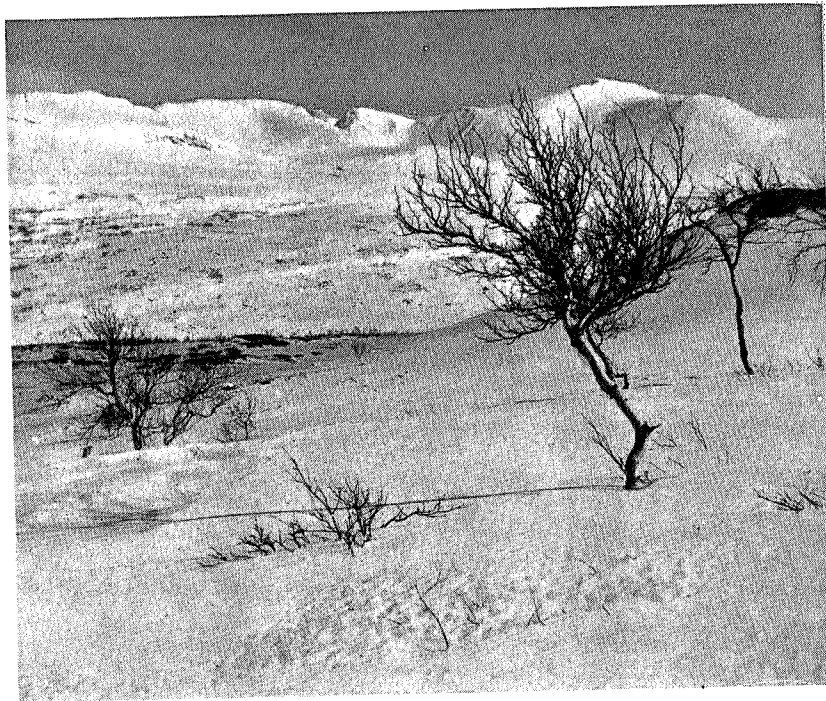
fjellene. Sakene ble pakket i en fart med det nødvendigste, tørrmat, turproviant, vannflasker, ekstra klær og sist, men ikke minst en haug med sjokolade, den ble nettopp friggitt i de dagene.

Vi tok toget til Kopperå om ettermiddagen, der vi skiftet over på godstoget som i en skranglefart kom til Storlien ved 22-tiden. De eneste gangbare penger vi hadde var 1 engelsk pund, som vi fikk et hotellværelse for. Da vi skulle opp i otta neste morgen, fikk vi låne en vekkeklokke av forstanderinnen. Hun prøvde å overtale oss til å utsette avmarsjen til klokken 5, som hun sa var litt mer folketid. Vekkeklokken ble imidlertid satt til å ringe klokken 2.30. Da ravet vi opp av sengene, nattmaten ble inntatt i en fart, og ved 3-tiden tuslet vi søvnige og halvfrosne ut av hotellet for å smøre skiene. Ute var det halvmørkt enda, en del skodde var det også, slik at månen ikke lyste opp som den skulle. Det var 4 kuldegrader og skiene ble satt inn med skareklister, og et kvarter senere tok vi sekkene på ryggen og la i vei. Skiføret var det beste en kunne ønske seg, hard skare med 1—2 cm nysnø og

kjempeglid. Vi kom hurtig ned til Storvallen, ca en halv mil syd for Storlien, der det ligger et pensjonat og en del hytter. Ute på pensjonatets trapp satt det en stor elghund og fulgte oss med øynene, men den var visst svært søvnnig for den gad ikke en gang hilse oss med et bjeff.

Opprinnelig hadde vi tenkt å følge den oppstakete ruten over Blåhammarstugan fram til Sylstasjonen, men vi fant ut at det måtte være mye lettere å følge elven Enan under Blåhammarfjellet og videre innover mot Sylene. Langrennsskiene våre hadde en ypperlig glid og vi skjøt bra fart framover. Da vi var under Blåhammaren, begynte solen å renne og hele himmelen østover var farget blodrød. Fjellene fikk etter hvert farge av solen, og plutselig var det sol hos oss også. Denne soloppgangen var noe av det vakreste en kan tenke seg og er blitt et minne for livet. Vi stoppet opp litt og spiste sjokolade mens rypesteggen kaklende fór opp fra vierkrattene tett ved. Det var forresten forbausende hvor meget rype vi så på turen, det hendte flere ganger at vi skremte opp flokker på opptil 10—15 stykker. Imidlertid hadde vi ikke tid til å stå der i det ferske solskinn og meditere, vi måtte videre. Foran oss lå nå Sylmassivet badet i sol og virket mer og mer imponerende etter som vi nærmet oss det. Først var hele tiden førsteklasses, og vi satte nå i gang en langspurt helt fram til Nye Sylstasjonen som vi nådde et kvarter før 8. Stasjonen var stengt, men personalet var til stede, de arbeidet med å rydde opp etter alle vintergjestene. Vi kom i hus og ble servert kaffe og kaker til frokost.

Klokken 9 var vi igjen «pigge» på å fortsette. Vi smurte skiene litt, og da solen allerede nå var høyt på himmelen og vi hadde en temmelig stor oppstigning foran oss, kastet vi vindtøy og genser og la i vei i bare skjorte. Jeg har flere ganger gått denne veien gjennom Sylene, men aldri kan jeg huske at Syltoppene har tatt seg slik ut. Helt klare uten noe skoddehylster rundt, lå de forskjellige toppene snøhvite badet i sol og bød på et imponerende skue. — Snart var vi på toppen av stigningen, og etter en liten pust begynte vi på utforkjøringen ned til Ekorndøren. Kommet ned i dalbunnen skradde vi med en gang sydøstover og tok oss

Sylene fra Skardørsfjell

I. Geelmuyden

oppover i høyden igjen. Vi tok nå sikte på det nye Sylsjøanlegget, vi så brakketakene blinke i solskinnnet langt foran oss. Her fikk vi turens kvasseste utforkjøring. Det så ikke særlig bratt ut, og vi satte modig i vei rett ut for fjellsiden. Farten ble likevel etter hvert voldsom, og det viste seg å være brattere enn vi hadde antatt. Det var en del skavler og issvuller, så det var umulig å bremse, vi måtte la det stå til rett nedover. Vi kom helskinnet ned, men var temmelig mo i knærne. Under nedrennet skremte vi opp en stor reinsflokk som satte på sprang i vill fart bortetter fjellsiden.

Til Sylsjøanlegget kom vi ca. klokken halv tolv. Her var vi inne og fylte vannflaskene våre. Det var like før middagstid, slik at alle arbeiderne var inne i spisebrakken. I alt arbeidet det omlag

25 mann der, og for tiden holdt de på med tunnelsprengning for nytt elveløp. — Det skulle være kjøttkaker til middag der, og vi hadde god lyst til å være med på den, men vi var redde for at det skulle ta for lang tid, og vi lot det derfor være.

Det var planen vår fra Sylsjøanlegget å gå rett sydover til Røros, men da føret nå var blitt elendig og sikkert ble verre desto lavere vi kom, var vi redde for ikke å rekke toget. Dessuten var vi svært lite lystne på det ensformige terrenget som sluttet med den lange Aursunden. Istedet bestemte vi oss for å gå gjennom Skardøren og komme oss over til Reitan via Riasten. Etter å ha spist litt kjeks og sjokolade og drukket vann, tok vi fatt på oppstigningen til Skardøren. Dette ble litt av en påkjenning, det var kladdeføre og da solen nå stod høyt på himmelen og det ikke fantes et vindpust, ble det så varmt som i en bakerovn. Svetten rant i strie strømmer hele tiden, og det var ikke fritt for annet enn at vi ble litt slappe. Fredrik som var så uforsiktig å gå uten noe på hodet fikk visst en snev av solstikk, for han ble rett og slett svimmel. Men endelig var vi helt oppe i skaret og fikk en glimrende utsikt. Foran oss lå Stuesjøen og Kjølifjellet, og bak oss lå Sylene og tok avskjed med oss. — Nå gikk det utover, men det var ikke meget glede vi fikk av det. Det var umulig å få skiene til å gli på den fine kramme fokksnøen, så vi måtte møysommelig slite oss nedover dalskråningen. Vi begynte å bli redde for at det skulle bli gjennomslagsføre i lavlandet, og for å unngå dette holdt vi til venstre, idet vi prøvde å holde mest mulig høyde. Nå kom vi opp i det mest kronglete skiterreng en kan tenke seg, det var ulendt og voldsomt kupert. Dette tok på kreftene og humøret og da vannflaskene var tomme igjen, måtte vi finne en plass vi kunne fylle dem på og samtidig holde rast. Ved elveutløpet fra den lille Møsjøen fant vi et sted vi kunne få slått hull på isen og hentet vann. Her satt vi og spiste og hvilte en times tid, og så bar det avsted igjen. Nå satte vi opp farten for å komme ut av det ulendet vi var i og opp på snaufjellet igjen. Det gikk jevnt oppover og nå stoppet vi ikke før vi var på Langlandsvollen på den andre siden av Riasten. Vårt håp var at det her var kjørt med hest og slede ned til Reitan slik at vi slapp å brøyte løype

dette siste stykket. Men nei, ingen kjørevei var å se, og det var ikke annet å gjøre enn å gi seg til å trække løype nedover. Dette siste stykket ble turens hardeste del. Sølen begynte riktignok å varme mindre etter hvert slik at snøen ble noe kaldere, men det var likevel så bløtt at vi trådte igjennom hele tiden. Vannflaskene våre var atter tomme, og vi ble svært slappe. Selv måtte jeg ta hull på en boks turproviant for å komme til krefter på igjen. Omsider fant vi vann 7—8 kilometer fra Reitan, og vi kviknet til igjen. Dessuten var vi litt engstelige for ikke å nå toget, og til tross for det tunge føret ble det rene langrennsfarten den siste biten ned til Reitan. Et par ganger før har jeg kommet fra Kjøli ned til Reitan, men mer langtrukken og kjedelig har jeg aldri opplevd denne veien. Vi måtte le høyt da vi tenkte på en setning i den før nevnte artikkel, der det heter at det bare var å kjøre «trikk» i oppgatte løyper de siste 15 km. fra Kjøli ned til Reitan, så godt var føret.

15 minutter før toget skulle gå eller nøyaktig 16,5 timer siden starten fra Storlien, spente vi av oss skiene på Reitan jernbanestasjon. Det var ikke fritt for annet enn at vi kjente turen i benene. Men da vi møttes på tegnesalen neste morgen var vi like friske og opplagte igjen. Og nå ble kartene tatt fram og strekningen målt. Vi kom til ca. 110 kilometer, men vi var enige om at vi godt kunne gått 2—3 mil til uten vanskelighet hvis det hadde vært godt føre hele tiden.

Det heter at en blir slapp av å drikke vann mens en er på tur. I alt drakk vi vel omkring 8 liter flytende hver på denne turen, men i det varme været måtte nok dette til. For å holde et relativt hurtig og jevnt tempo må en svette og være varm hele tiden, og det er utrolig hvor meget vann som trenges til dette hvis været er varmt og solen skinner.

Turen anbefales på det beste!

Velkommen igjen!

J. Geelmuyden